

Svatý Jan Sarkander

Jan Sarkander se narodil v roce 1576 v polském Skočově, po smrti otce se rodina přestěhovala do Příbora. Po studiu na několika univerzitách se oženil s Annou Plachetskou z Velkého Meziříčí. Anna však krátce po svatbě zemřela a Jan se rozhodl být knězem - stal se jím v Brně ve svých 33 letech.

Působil jako farář na Moravě v neklidné době 17. století, kdy byli křesťané rozdělení na katolíky a nekátolíky (protestanty) - jejich spory přerostly až ve válku. Jan Sarkander působil v řadě měst, než se usadil v Holesově, kde se stal osobním zpovědníkem majitele panství Ladislava Popela z Lobkovic.

V únoru 1620 údajně pomohl ochránit Holesov před napadením polského vojska - válečníci se městu vyhnuli poté, co jim vyšel vstříc průvod věřících. Protestantští vůdci Jana obvinili z velezrady - tj., že polské vojáky pozval při své nedávné návštěvě Polska. Jan se před nimi pokusil ukrýt na zámku v Tovačově, byl ale chycen a uvězněn v olomouckém vězení s mučírnou.

Protože chtěli z velezrady obvinít i hejtmana Lobkovic, mučením nutili Jana, aby prozradil, z čeho se mu Lobkovic zpovídal. Jan však řekl, že nic neví a i kdyby věděl, zpovědní tajemství nesmí vyradit. Jan Sarkander zemřel před 400 lety, 17. března 1620, na následky krutého mučení, při kterém nic neprozradil.

Jeho smrt katolíci od začátku považovali za mučednickou - stal se mučedníkem víry za zachování zpovědního tajemství.

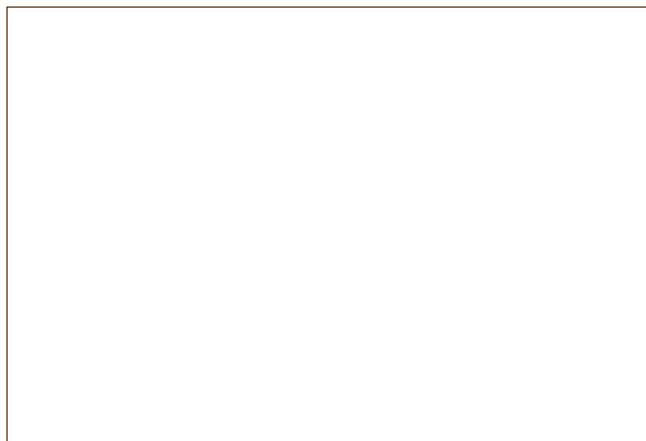
Jeho ostatky jsou uloženy v olomoucké katedrále sv. Václava. Jan Sarkander byl prohlášený za svatého v roce 1995 papežem sv. Janem Pavlem II. během jeho návštěvy v Olomouci.

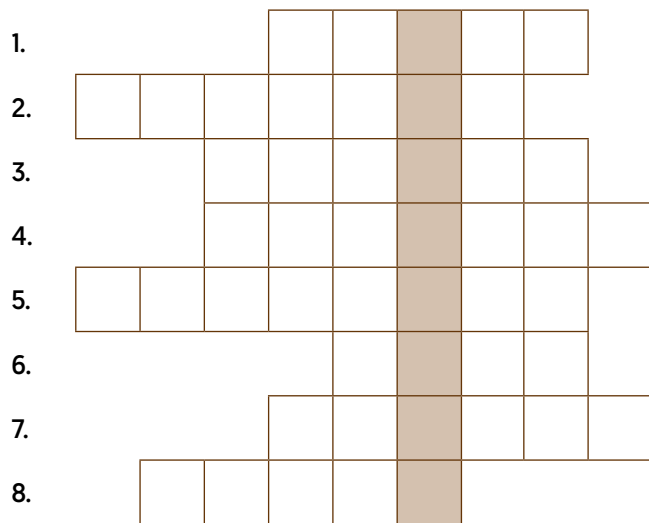
Víte, že:

- Když měl následkem mučení vykloubené ruce, otáčel si listy modlitební knihy jazykem.
- Na místě bývalého vězení s mučírnou dnes stojí Sarkanderova kaple.
- Fontána před Sarkanderovou kaplí je napájena vodou vyvěrající z nejspodnější části kaple.
- Dodnes není znám žádný důkaz o tom, že by se Jan Sarkander účastnil jednání o polské vojenské pomoci rakouskému císaři nebo o něm věděl.
- Olomoučané měli Sarkandera ve velké úctě - jeho sochu umístili mezi světce na Čestný sloup Nejsvětější Trojice dlouho před jeho svatořečením.

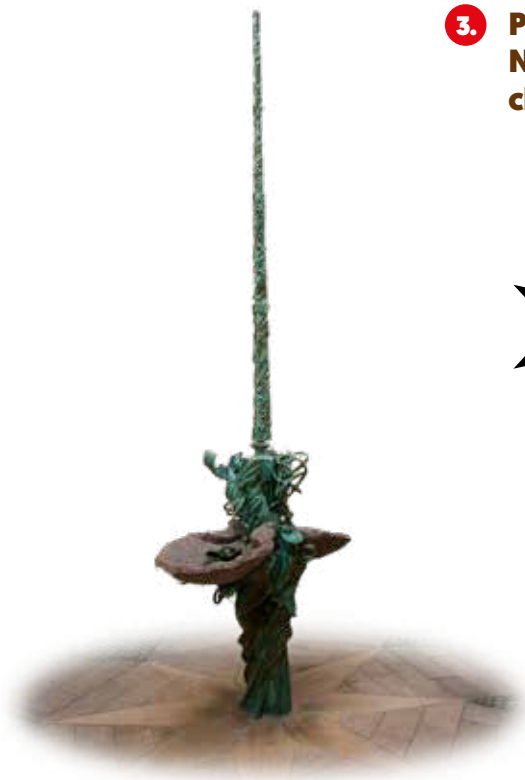
1. Jaký předmět má Jan Sarkander pod paží na horním obrázku? Proč drží právě tento předmět? Zkus jej nakreslit celý:

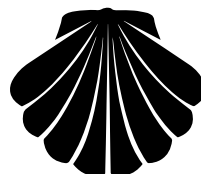
2. Jan Sarkander byl...

1. Místo, kde se Jan Sarkander pokusil v Tovačově ukrýt.
2. Město, ve kterém Jan Sarkander zemřel.
3. Místo narození Jana Sarkandera.
4. Poslední město, ve kterém Jan Sarkander působil jako kněz
5. Jaké tajemství kněz nikdy nesmí vyradit?
6. Jméno nevěsty Jana Sarkandera.
7. Město, do kterého se rodina Jana Sarkandera přestěhovala po smrti otce.
8. Kterou část těla Jan Sarkander používal k otáčení stran modlitební knihy, když nemohl používat ruce?

3. Před Sarkanderovou kaplí je fontána. Na špičce fontány na obrázku ale něco chybí. Doplň na ni správný předmět.

4. Spojte obrázky Jana Sarkandera s místy v Olomouci, kde se sochy nacházejí.

A

B

C

1 katedrála sv. Václava

2 kaple sv. Jana Sarkandera

3 Čestný sloup Nejsvětější Trojice

Slovníček:

Svatý (= světec) - člověk s mimořádně dobrým vztahem k ostatním lidem a k Bohu. Je příkladem víry pro ostatní křesťany. Svatým člověka prohlašuje po jeho smrti církev.

Zpovědní tajemství – Křesťan litující svých špatných skutků může tyto svoje hříchy svěřit knězi při zpovědi. Kněz musí obsah zpovědi udržet v tajnosti.

Mučedník - osoba, která byla umučena nebo zemřela pro svoji víru.

Pracovní list připravilo
Centrum pro kulturu
Arcibiskupství olomouckého
u příležitosti 400. výročí
úmrtí sv. Jana Sarkandera.

Autoři fotografií:
Antonín Basler/ Arcibiskupství olomoucké, Pavel Langer/ Člověk a Víra